

ANXIETATEA CA MEDIATOR ÎNTRE SECURITATEA EMOȚIONALĂ A COPILULUI ȘI SISTEMUL COPARENTAL CONFLICTUAL

<https://doi.org/10.52673/18570461.24.4-75.15>

CZU: 159.922.7/8

Doctorandă **Antoanela Magdalena DRAGOMIR**

E-mail: psih.magdadragomir@yahoo.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4923-3775>

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

ANXIETY AS A MEDIATOR BETWEEN THE CHILD'S EMOTIONAL SECURITY AND THE CONFLICTUAL COPARENTING SYSTEM

Summary. Anxiety in children is a multifaceted phenomenon significantly influenced by the emotional security provided within the coparenting system. Coparenting, defined as the dynamics and collaboration between parents in raising their children, plays a crucial role in shaping and maintaining the child's emotional security. This study examines the mediating role of anxiety between child emotional security and expressed coparenting, highlighting the importance of a positive coparenting relationship for healthy emotional development. The theory of emotional security suggests that children repeatedly exposed to parental conflicts develop increased sensitivity to these conflicts, affecting their behavioral and physiological responses. Studies support bidirectional associations between coparenting difficulties and elevated levels of anxiety in children, underscoring the significant impact of coparenting dynamics on child behavior and highlighting the need for effective conflict management strategies in coparenting relationships.

Keywords: anxiety, emotional security, coparenting.

Rezumat. Anxietatea la copii este un fenomen multifacțat, influențat semnificativ de securitatea emoțională asigurată în cadrul sistemului coparental. Coparentalitatea, definită ca dinamica și colaborarea dintre părinți în creșterea copiilor, joacă un rol crucial în formarea și menținerea securității emoționale a copilului. Acest studiu examinează rolul de mediator al anxietății între securitatea emoțională a copilului și coparentalitatea exprimată, subliniind importanța unei relații coparentale pozitive pentru dezvoltarea emoțională sănătoasă. Teoria securității emoționale sugerează că, fiind expuși în mod repetat la conflictele dintre părinți, copiii dezvoltă o sensibilitate crescută la aceste conflicte, care le afectează reacțiile comportamentale și fiziologice. Studiile susțin asocieri bidirecționale între dificultățile de coparenting și nivelurile ridicate de anxietate la copii, subliniind impactul semnificativ al dinamicii coparentale asupra comportamentului copiilor și evidențiind necesitatea unor strategii eficiente de gestionare a conflictelor în relațiile coparentale.

Cuvinte-cheie: anxietate, securitate emoțională, coparentalitate.

INTRODUCERE

Anxietatea copilului este un fenomen complex, influențat de mulți factori din mediul său familial, dintre care unul dintre cei mai semnificativi este securitatea emoțională asigurată în cadrul sistemului coparental. Dinamica pozitivă și colaborarea dintre părinți, esențiale în coparentalitate, sunt vitale pentru securitatea emoțională a copilului [1]. Plecând de la această premisă, explorăm modul în care anxietatea are un rol mediator între securitatea emoțională a copilului și coparentalitatea exprimată și importanța unei relații coparentale pentru dezvoltarea emoțională sănătoasă a acestuia.

Securitatea emoțională a copilului se referă la sentimentul de siguranță și stabilitate pe care acesta îl experimentează în mediul familial. Securitatea emo-

țională este esențială pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului și e puternic influențată de relațiile dintre părinți. Cercetările empirice sugerează că relațiile coparentale pozitive, caracterizate prin cooperare, suport reciproc și gestionarea constructivă a conflictelor, contribuie la o mai mare securitate emoțională a copilului. În contrast, relațiile coparentale conflictuale și disfuncționale sunt asociate cu insecuritatea emoțională și anxietatea crescută la copii [2].

Anxietatea copilului ca expresie a securității emoționale în sistemul coparental este strâns legată de teoria atașamentului. R.L. Brock și G. Kochanska au examinat în mod longitudinal securitatea atașamentului părinte-copil ca mecanism explicativ pentru impactul conflictului interparental asupra riscului de dezvoltare a problemelor de internalizare, inclusiv anxietate, de-

presie și îngrijorare [3]. Relațiile puternice între conflictul coparental și răspunsurile emoționale, cognitive și comportamentale ale copilului au fost abordate în cercetările extinse ale fondatorilor teoriei securității emoționale, P. Davies, M. Cummings și colab. [4].

Conform teoriei securității emoționale, copiii expuși în mod repetat la conflictele dintre părinți pot dezvolta o sensibilitate crescută la aceste conflicte, afectându-le reacțiile comportamentale și fiziologice. De fiecare dată când copilul este martor la conflict, sentimentul său de securitate emoțională este deteriorat, intensificându-i reactivitatea la conflictele ulterioare și crescând riscul dezvoltării tulburărilor de anxietate [5].

Cercetările empirice asupra relațiilor dintre anxietate și coparentalitate au explorat diverse perspective, inclusiv asocierea dintre anxietatea parentală și efectele ei asupra coparentingului, influența anxietății copilului (determinată de temperamentul acestuia) asupra parentingului și impactul coparentingului asupra anxietății copilului. Dinamica sistemelor familiale a ignorat inițial geneza anxietății copilului ca expresie a relației coparentale și a securității lui emoționale. Coparentingul determină calitatea coordonării între indivizii responsabili de creșterea copilului și influențează dinamica subsistemelor familiale. Majoritatea studiilor indică asocieri bidirecționale între dificultățile de coparenting și nivelurile ridicate de anxietate la copii, susținând, de asemenea, existența unor legături inverse între calitatea coparentingului și anxietatea copilului [2].

Literatura existentă subliniază importanța considerabilă a coparentalității în manifestările comportamentale ale copilului, demonstrată în studii realizate de J. Belsky și colab. [6], C. Buehler [7], J.P. McHale și Rasmussen [8] și N. Heinrichs și colab. [9]. Anumite cercetări sugerează o paralelă între modul de exprimare a conflictului în relația coparentală și traiectoriile comportamentului problematic al copilului. Dacă părinții utilizează modalități pasiv-agresive pentru gestionarea conflictelor (conflict ascuns), copiii au o probabilitate mai mare de a dezvolta probleme de internalizare, spre deosebire de problemele de externalizare. Teoria securității emoționale subliniază rolul crucial al unității coparentale în menținerea sentimentului de securitate emoțională a copilului [1].

Ipoteza sensibilizării, formulată de cercetătorii P. Davies și M. Cummings, oferă un cadru teoretic pentru înțelegerea modului în care expunerea prelungită și repetată la conflictele interparentale afectează și reacția comportamentală a copiilor. Conform acestei ipoteze, expunerea prelungită la conflictele interpersonale sensibilizează copiii la preocupările legate de securitatea emoțională și afectează reacțiile lor com-

portamentale și fiziologice la conflictele interparentale ulterioare. Expunerea repetată la conflictul interparental intensifică reactivitatea copiilor, deoarece sentimentul lor de securitate emoțională este fracturat în mod constant. Astfel, conflictul timpuriu și repetat în sistemul coparental poate predis pune copiii la dezvoltarea tulburărilor de anxietate.

Mecanismele sensibilizării propuse de cercetători implică următoarele:

1. Expunerea repetată și creșterea reactivității – ipoteza sensibilizării sugerează că expunerea repetată la conflictele interparentale intensifică reactivitatea emoțională și fiziologică a copiilor. Fiecare episod de conflict afectează sentimentul de securitate emoțională a copilului, amplificându-i anxietatea și stresul. Această reactivitate crescută se manifestă printr-o gamă variată de răspunsuri, de la comportamente de evitare și retragere până la reacții de frică și neliniște.

2. Determinarea preocupărilor legate de securitate – conform cercetătorilor P. Davies și M. Cummings, copiii expuși frecvent la conflicte între părinți dezvoltă o preocupare constantă legată de securitatea lor emoțională. Această preocupare se manifestă printr-o vigilență crescută și o sensibilitate la orice semn de conflict sau tensiune între părinți, afectându-le capacitatea de a se simți în siguranță și protejați în mediul familial.

3. Afectarea dezvoltării psihologice – preocuparea constantă pentru securitatea emoțională poate avea consecințe pe termen lung asupra dezvoltării psihologice a copilului. Copiii devin mai predispuși la dezvoltarea tulburărilor de anxietate, depresie și alte probleme de internalizare. Acest lucru este amplificat de sentimentul lor de neputință și lipsa de control asupra situațiilor conflictuale dintre părinți.

Efectele negative ale conflictului interparental implică multiple reacții emoționale și/sau comportamentale precum:

- Fracturarea Securității Emoționale – fiecare episod de conflict interparental contribuie la fracturarea sentimentului de securitate emoțională a copilului. Acest proces cumulativ de fracturare face ca fiecare conflict să aibă un impact din ce în ce mai mare asupra copilului, crescând riscul dezvoltării unor răspunsuri emoționale negative și comportamente problematice.

- Intensificarea răspunsurilor emoționale și fiziologice – sensibilizarea copiilor la conflictele interparentale se manifestă prin intensificarea răspunsurilor emoționale și fiziologice. Aceste răspunsuri pot include creșterea frecvenței cardiace, niveluri ridicate de cortizol (hormonul stresului), precum și reacții emoționale puternice, cum ar fi frica, anxietatea și neliniștea.

▪ Vulnerabilitatea crescută la problemele psihologice – copiii care sunt sensibili la conflictele interparentale devin mai vulnerabili la dezvoltarea problemelor psihologice. Expunerea repetată la conflicte poate duce la tulburări de anxietate, depresie și alte forme de suferință emoțională. Această vulnerabilitate este adesea exacerbată de lipsa de suport emoțional și de strategii eficiente de coping în mediul familial [1, pp. 36-44].

Cercetătorii D. Teubert și M. Pinquart, în cadrul meta-analizei realizate în 2010, au examinat efectul coparentingului asupra adaptării copilului, incluzând probleme de internalizare. Coparentingul a fost evaluat folosind patru dimensiuni: *cooperare coparentală*, *acord*, *conflict* și *triangulare*. Rezultatele au indicat efecte mici, dar semnificative asupra simptomelor de internalizare ale copilului pentru cooperarea coparentală ($r = -0,13$), acord ($r = -0,20$), conflict ($r = 0,19$) și triangulare ($r = 0,21$). Moderatorii precum vârsta (efecte mai mari pentru copiii mai mici) și structura familiei (efecte mai mari pentru familiile divorțate) au fost identificați, demonstrând legături clare între dimensiunile coparentalității și problemele de internalizare și anxietate [10, pp. 286-307].

Relația dintre coparenting și anxietatea copilului a fost studiată de S.M. Bögels și colab., arătând că tații copiilor cu tulburări anxioase manifestă mai frecvent comportamente de subminare a partenerei în timpul discuțiilor observate, comparativ cu tații copiilor din grupul de control. Studiul a evidențiat că dimensiunea efectului subminării paterne a fost cea mai semnificativă diferență între comportamentele parentale în familiile copiilor cu tulburări de anxietate versus familiile din grupul de control [11; 12]. J.P. McHale și J.L. Rasmussen au raportat că discrepanțele parentale de căldură și implicare în jocul triadic observat la 8-11 luni au prezis anxietatea crescută a copilului evaluată de educatori trei ani mai târziu ($r = 0,38$, $p < 0,05$) [8]. M. McConnel și P. Kerig au găsit asocieri pozitive între coparentingul ostil-competitiv observat și anxietatea autoevaluată a băieților ($r = 0,42$, $p < 0,05$) [13].

METODOLOGIA CERCETĂRII

Obiectivul principal al acestei cercetări este de a investiga rolul anxietății copilului ca mediator în relația dintre securitatea emoțională a copilului și sistemul coparental conflictual.

Eșantionul de cercetare a fost format din 150 de copii cu vârste cuprinse între 8 și 15 ani și părinții acestora. Criterii de includere: familii biparentale, disponibilitatea de a participa la studiu. Criterii de excludere: familii monoparentale, copii cu diagnostice psihiatrice majore.

Ipoteza cercetării: *Anxietatea copilului mediază relația dintre securitatea emoțională a copilului și sistemul coparental.* Ipoteze secundare: a) Securitatea emoțională scăzută a copilului este asociată cu niveluri ridicate de anxietate; b) Nivelurile ridicate de anxietate ale copilului sunt asociate cu un sistem coparental conflictual; c) Sistemul coparental conflictual influențează direct și indirect securitatea emoțională a copilului prin intermediul anxietății.

Materiale și metode utilizate în cercetare: *Scala Multidimensională de Anxietate pentru Copii (Multidimensional Anxiety Scale for Children – MASC)* este un instrument psihometric utilizat pentru evaluarea nivelului și tipurilor de anxietate la copii și adolescenți cu vârste cuprinse între 8 și 19 ani (Licență de utilizare seria MN-13311 din 18.11.2018, eliberată de Testcentral) [14]; *Scala de Securitate în Subsistemul Interparental (SSSI)*, dezvoltată de Davies et al., este utilizată pentru a măsura percepția copiilor asupra securității în relația interparentală [15]; *Scala de relație coparentală (CRS)* [16].

Studiul a utilizat un design corelațional și de mediere pentru a investiga rolul anxietății copilului ca mediator între securitatea emoțională a copilului și sistemul coparental. Analiza a fost realizată utilizând Python (limbaj de programare folosit pentru analiza de date) și bibliotecile statistice și de vizualizare disponibile, în special statsmodels, matplotlib și seaborn.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Această analiză explorează relația dintre coparentalitatea conflictuală (COPAR1), anxietatea copilului (MASC_total) și securitatea emoțională a copilului (măsurată prin scorul SSSI_total_inverted).

Coeficienți: a (IV -> Mediator): 0,1298; b (Mediator -> DV, IV control): 0,2802, c' (Direct effect of IV on DV): -0,6098; Indirect effect ($a * b$): 0,0364; Total effect: -0,5734. Interpretare: 1. Efectul indirect (0,0364) sugerează că anxietatea copilului mediază parțial relația dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului. 2. Efectul direct (-0,6098) este semnificativ și negativ, indicând că, independent de anxietatea copilului, o mai bună coparentalitate este asociată cu o securitate emoțională crescută. 3. Efectul total (-0,5734) arată că există o relație negativă generală între coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului. Rezumatele modelelor:

1. Mediator model: (MASC_total ~ COPAR1): Coeficientul COPAR1: 0,1298 ($p = 0,342$); Coeficientul de 0,1298 arată faptul că pentru fiecare unitate de creștere în coparentalitatea conflictuală, anxietatea copilului crește cu 0,1298 unități. Valoarea p de 0,342

sugerează că coparentalitatea conflictuală nu are o influență semnificativă asupra anxietății, deși coeficientul este pozitiv.

2. Outcome model: ($SSSI_total_inverted \sim MASC_total + COPAR1$): coeficientul $MASC_total$: 0,2802 ($p = 0,001$), coeficientul $COPAR1$: -0,6098 ($p < 0,001$). Coeficientul de 0,2802 indică faptul că, pentru fiecare unitate de creștere în anxietatea copilului, inversul scorului de securitate emoțională crește cu 0,2802 unități, deci indică o scădere a securității emoționale. Valoarea $p = 0,001$ sugerează că această relație este semnificativă din punct de vedere statistic, ceea ce înseamnă că nivelurile mai ridicate de anxietate sunt asociate cu o securitate emoțională mai scăzută. Coeficientul de -0,6098 indică faptul că, pentru fiecare unitate de creștere în coparentalitatea conflictuală, scorul de securitate emoțională scade cu 0,6098 unități; valoarea $p < 0,001$ sugerează că această relație este extrem de semnificativă din punct de vedere statistic, ceea ce înseamnă că avem dovezi puternice că coparentalitatea conflictuală este asociată cu schimbări în securitatea emoțională a copilului.

Vizualizarea rezultatelor prin Diagrama de Mediere, prezentată în Figura 1, ilustrează relația dintre coparentalitatea conflictuală, anxietatea copilului și securitatea emoțională a copilului, evidențiind coeficienții de regresie pentru fiecare relație.

Modelul Mediator (*Mediator Model*) sugerează în termeni practici că, deși coparentalitatea conflictuală poate influența anxietatea copilului, efectul nu este atât de puternic. De asemenea, pot exista alte variabile externe sau de mediu (cum ar fi calitatea relației dintre copil și fiecare părinte sau factori socio-economici) care pot avea un impact mai mare asupra anxietății copilului. În acest caz, intervențiile menite să reducă anxietatea copilului ar trebui să ia în considerare factori

suplimentari și să nu se concentreze exclusiv pe relația dintre părinți. Modelul de rezultat (*Outcome Model*) sugerează că intervențiile care vizează reducerea anxietății copilului ar putea îmbunătăți în mod direct securitatea emoțională. Practicienii în domeniul sănătății mintale ar trebui să se concentreze pe gestionarea anxietății copilului, având în vedere impactul său negativ asupra bunăstării emoționale pe termen lung. De asemenea, aceste date sugerează că măsurarea și monitorizarea anxietății copilului poate fi un bun indicator al securității sale emoționale.

În Figura 2, *Diagrama de Efecte* arată mărimea efectelor directe și indirecte în modelul de mediere, evidențiind importanța fiecărui efect în relația totală. Aceasta corelează foarte bine cu prima diagramă și ajută la înțelegerea vizuală a relațiilor dintre variabile.

1. Efectul total (c): Valoarea efectului total este de -0,57, ceea ce indică faptul că relația generală dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului este negativă. Aceasta confirmă concluziile din prima diagramă, în care am observat o asociere negativă între cele două variabile. Valoarea negativă sugerează că, pe măsură ce coparentalitatea conflictuală crește, securitatea emoțională a copilului scade, indicând o relație invers proporțională generală. Efectul total reflectă atât influențele directe, cât și indirecte asupra securității emoționale a copilului. Diagrama de Mediere din Figura 1 a arătat că aceste efecte pot fi împărțite în componente directe și indirecte.

2. Efectul direct (c'): valoarea efectului direct este de -0,61, ceea ce indică un efect direct negativ puternic al coparentalității conflictuale asupra securității emoționale a copilului. Acest efect este chiar mai puternic decât efectul total, ceea ce înseamnă că o mare parte din impactul coparentalității conflictuale asupra secu-

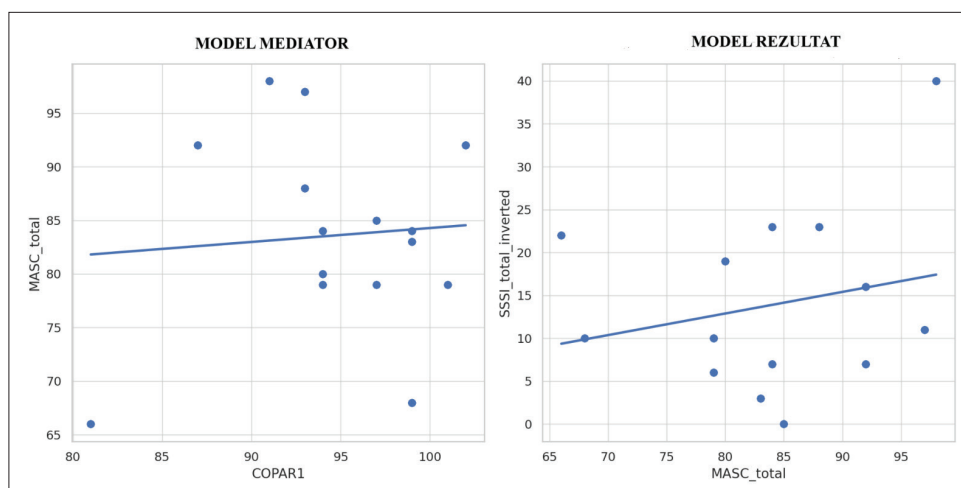

Figura 1. Diagrama de Mediere.

Sursa: Elaborat de autor.

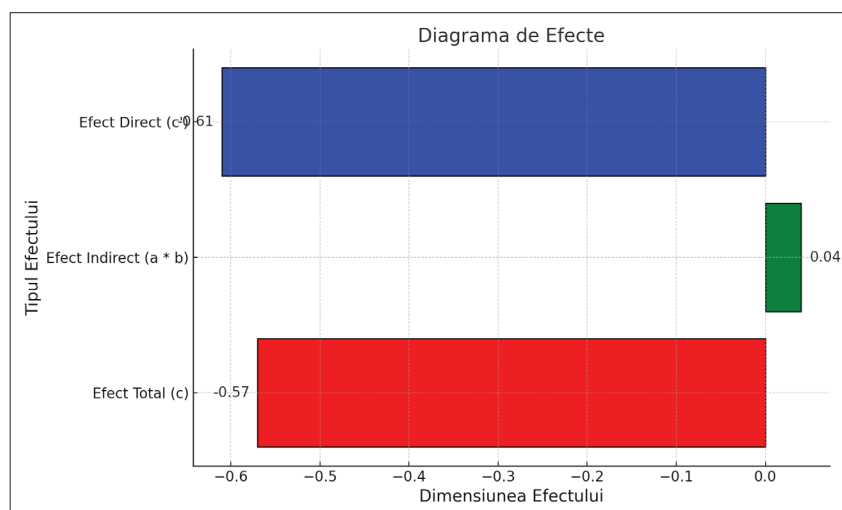

Figura 2. Diagrama de Efecte.

Sursa: Elaborat de autor.

rității emoționale vine din efectul său direct. În prima diagramă, acest efect direct a fost observat în graficul „Outcome Model” ($SSSI_total_inverted \sim MASC_total + COPAR1$), unde linia de regresie arată o scădere semnificativă a securității emoționale pe măsură ce creștea COPAR1 (coparentalitatea conflictuală). Efectul direct este clar negativ, sugerând că un nivel ridicat de conflict între părinți reduce semnificativ securitatea emoțională a copilului, chiar și atunci când anxietatea copilului este controlată.

3. Efectul indirect ($a * b$): valoarea efectului indirect este de 0,04, ceea ce sugerează că anxietatea copilului mediază într-o mică măsură relația dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională. Efectul indirect este pozitiv, dar foarte modest, comparativ cu efectul direct. În prima diagramă acest efect a fost observat în Modelul Mediator ($MASC_total \sim COPAR1$), unde relația dintre coparentalitatea conflictuală și anxietatea copilului era slabă (așa cum arăta linia de regresie plată și coeficientul nesemnificativ statistic). Efectul indirect pozitiv arată că anxietatea copilului crește ușor odată cu creșterea conflictelor parentale, iar această creștere ușoară a anxietății contribuie, la rândul ei, la scăderea securității emoționale. Totuși, valoarea redusă a acestui efect sugerează că anxietatea copilului mediază doar parțial relația respectivă.

Concluzii calitative corelate cu prima diagramă:

- Efectul direct este dominant: Diagrama de Efecte arată clar că efectul direct al coparentalității conflictuale asupra securității emoționale (-0,61) este mult mai puternic decât efectul indirect prin anxietatea copilului (0,04). Acest lucru confirmă observațiile din prima diagramă, unde variația securității emoționale era mult mai pronunțată în funcție de coparentalitatea conflictuală decât de anxietatea copilului. Aceasta su-

gerează că pentru îmbunătățirea securității emoționale a copiilor, intervențiile ar trebui să se concentreze în principal pe reducerea conflictelor parentale, deoarece acestea au cel mai mare impact asupra bunăstării emoționale a copiilor.

- Anxietatea copilului joacă un rol limitat de mediator: Efectul indirect modest (0,04) subliniază faptul că, deși anxietatea copilului mediază relația dintre coparentalitate și securitatea emoțională, rolul său este limitat. Acest lucru a fost reflectat și în prima diagramă, unde linia de regresie din Modelul Mediator era destul de plată. Efectul limitat sugerează că, deși anxietatea copilului deteriorează securitatea sa emoțională, factorii care determină anxietatea sunt mai complecși și nu se explică complet doar prin conflictele dintre părinți.

- Efectul total reflectă influența generală: Efectul total de -0,57 din diagrama de efecte arată că relația globală dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului este negativă. Acesta este un rezultat cumulat al efectelor directe și indirecte, dar, având în vedere că efectul direct este predominant, impactul coparentalității conflictuale este puternic și imediat asupra securității emoționale a copilului.

Această analiză calitativă sugerează că principalele mecanisme prin care coparentalitatea conflictuală afectează securitatea emoțională a copilului sunt directe, iar intervențiile pentru îmbunătățirea securității emoționale ar trebui să vizeze gestionarea și reducerea conflictelor între părinți. Anxietatea copilului, deși are un rol în acest proces, nu este principalul canal prin care copiii resimt impactul conflictelor parentale. Prin urmare, intervențiile pentru reducerea anxietății ar trebui să fie completate de strategii care vizează crearea unui mediu familial mai sigur și mai stabil.

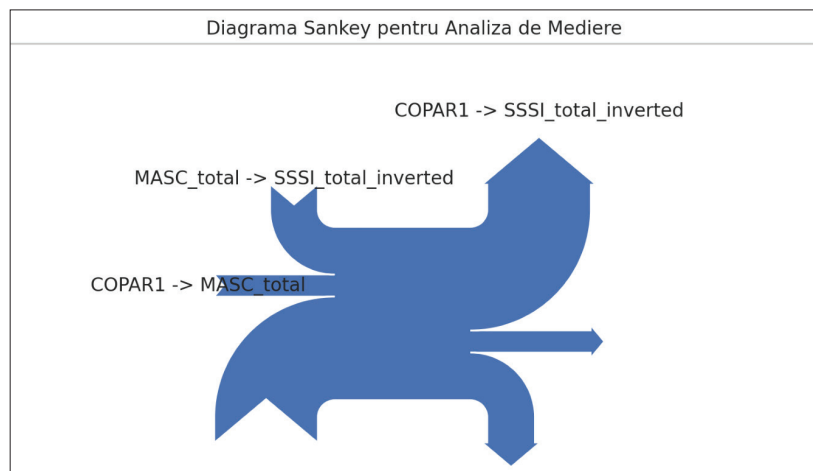

Figura 3. Diagrama de Flux.

Sursa: Elaborat de autor.

Figura 3 ilustrează *Diagrama Sankey*, utilizată pentru analiza de mediere. În acest tip de diagramă de flux lățimea săgeților este proporțională cu rata de flux. În diagrama atașată, fluxurile sunt marcate astfel: 1. COPAR1 -> MASC_total: acest flux arată legătura dintre variabila coparentalitate conflictuală și anxietate. 2. MASC_total -> SSSI_total_inverted: arată legătura dintre variabila anxietate și securitatea emoțională. 3. COPAR1 -> SSSI_total_inverted: arată legătura directă dintre variabila coparentalitate conflictuală și securitatea emoțională. Prin aceste fluxuri, se poate observa cum variabilele sunt interconectate, sugerând posibile căi de mediere între ele. Diagrama vizualizează astfel modul în care variabilele interacționează și contribuie la un anumit rezultat.

1. Fluxul direct (COPAR1 -> SSSI_total_inverted) reprezintă legătura directă dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului. Săgeata este largă, sugerând un efect direct semnificativ. Acest flux reflectă efectul direct observat în Figura 1 și Figura 2, unde s-a observat că efectul direct al coparentalității conflictuale asupra securității emoționale este puternic negativ. Această săgeată largă confirmă faptul că impactul direct al conflictelor parentale asupra securității emoționale este predominant și cel mai semnificativ dintre toate efectele analizate.

Rezultatele arată cum coparentalitatea conflictuală afectează direct securitatea emoțională a copilului, fără a depinde de alte variabile intermediare. Aceasta înseamnă că tensiunile sau conflictele dintre părinți se manifestă imediat și vizibil în sentimentele de insecuritate ale copilului. Este o relație critică și accentuată, ceea ce sugerează că intervențiile care reduc conflictele parentale ar avea cel mai mare impact în îmbunătățirea bunăstării emoționale a copiilor.

2. Fluxul indirect (COPAR1 -> MASC_total -> SSSI_total_inverted) reprezintă calea indirectă prin

care coparentalitatea conflictuală influențează securitatea emoțională a copilului, prin intermediul anxietății copilului. Observăm că fluxul este mai subțire comparativ cu fluxul direct, sugerând un efect mai mic, dar existent. Aceasta reflectă efectul indirect din Figura 2, unde efectul indirect (0,04) era modest, dar pozitiv, și din Figura 1, în care anxietatea copilului (MASC_total) mediază doar într-o mică măsură relația dintre coparentalitate și securitatea emoțională. Deși anxietatea copilului joacă un rol în scăderea securității emoționale, influența dată este relativ redusă în comparație cu efectul direct. Aceasta sugerează că anxietatea copilului nu este un mediator principal al relației dintre coparentalitate conflictuală și insecuritatea emoțională. Totuși, există un impact notabil, ceea ce înseamnă că gestionarea anxietății poate contribui la îmbunătățirea securității emoționale, dar nu este suficientă în sine.

3. Fluxul COPAR1 -> MASC_total indică legătura dintre coparentalitatea conflictuală și anxietatea copilului. Este cel mai subțire dintre toate fluxurile, sugerând o relație slabă între aceste două variabile. Fluxul în cauză reflectă Modelul Mediator din Figura 1, unde relația dintre coparentalitate și anxietatea copilului a fost nesemnificativă din punct de vedere statistic ($p=0,342$), și cu efectul indirect mic din Figura 2. Coparentalitatea conflictuală nu pare să aibă un impact semnificativ asupra anxietății copilului în mod direct. Deși există o ușoară creștere a anxietății copilului pe măsură ce crește conflictul parental, ea nu este suficient de puternică pentru a juca un rol central în acest model. Acest lucru sugerează că alți factori, în afară de conflictele dintre părinți, contribuie la anxietatea copilului.

Diagrama Sankey generează următoarele concluzii:

- Impactul puternic al coparentalității conflictuale asupra securității emoționale. Așa cum indică lățimea săgeții, fluxul direct dintre COPAR1 și SSSI_total_inverted este cel mai mare și cel mai semnificativ. Aceas-

ta subliniază faptul că tensiunile și conflictele dintre părinți au un impact direct și imediat asupra bunăstării emoționale a copiilor. Prin urmare, intervențiile care se concentrează pe reducerea conflictelor dintre părinți pot avea cel mai mare impact pozitiv asupra sănătății emoționale a copiilor.

- Rolul limitat al anxietății copilului. Deși anxietatea copilului mediază parțial relația dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională, acest efect este relativ modest. Săgețile subțiri din fluxul indirect sugerează că anxietatea nu joacă un rol predominant. Acest lucru înseamnă că intervențiile care vizează anxietatea copilului sunt utile, dar nu sunt suficiente pentru a rezolva complet problemele legate de insecuritatea emoțională cauzate de conflictele dintre părinți.

- Efectul complex al coparentalității conflictuale. Diagrama Sankey vizualizează foarte clar faptul că există atât efecte directe, cât și indirecte ale coparentalității conflictuale asupra securității emoționale a copilului. Aceasta indică faptul că este important să abordăm această problemă din mai multe unghiuri: gestionarea directă a conflictelor parentale și sprijinul emoțional pentru copii pentru a reduce anxietatea și a promova securitatea emoțională.

Rezultatele analizei de mediere sugerează că: 1) Anxietatea copilului acționează ca o variabilă mediatore în relația dintre coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională a copilului; 2) Relația coparentală influențează securitatea emoțională a copilului atât direct, cât și indirect prin intermediul anxietății copilului; 3) Efectul direct al coparentalității conflictuale asupra securității emoționale a copilului este semnificativ și negativ, ceea ce înseamnă că o coparentalitate mai bună este asociată cu o securitate emoțională mai bună.

Studiul nostru reprezintă o contribuție în domeniul psihologiei familiale, explorând pentru prima dată rolul anxietății copilului ca mediator între securitatea emoțională și dinamica coparentalității. Această abordare nu doar extinde înțelegerea teoretică a factorilor care influențează bunăstarea emoțională a copiilor, dar oferă și perspective practice esențiale pentru dezvoltarea intervențiilor care vizează îmbunătățirea colaborării parentale și reducerea anxietății în rândul copiilor, contribuind astfel la promovarea unui mediu familial sănătos și echilibrat.

CONCLUZII

Rezultatele acestui studiu subliniază complexitatea relațiilor dintre coparentalitate, anxietatea copilului și securitatea emoțională a acestuia. Anxietatea copilului s-a dovedit a fi un mediator parțial în relația dintre

coparentalitatea conflictuală și securitatea emoțională, acest caracter parțial fiind influențat de alți factori precum suportul social sau resursele externe. Aspectul în cauză sugerează că studiul include limitări, dar înțelegerea acestui mecanism de mediere parțială poate ajuta la dezvoltarea intervențiilor care să abordeze atât conflictele interparentale, cât și anxietatea copiilor, pentru a îmbunătăți bunăstarea emoțională a acestora.

Analiza a relevat că o coparentalitate conflictuală este asociată negativ cu securitatea emoțională a copilului, atât direct, cât și indirect, prin intermediul anxietății copilului. Aceasta demonstrează importanța unei relații coparentale sănătoase în menținerea securității emoționale a copilului și subliniază necesitatea unor strategii de intervenție care să abordeze atât dinamica coparentală, cât și anxietatea copilului. Rezultatele studiului validează ipotezele inițiale și aduc o contribuție semnificativă la înțelegerea mecanismelor prin care coparentalitatea afectează dezvoltarea emoțională a copiilor, evidențiind necesitatea unor programe de suport pentru familii care să includă componente de gestionare a conflictului și de promovare a colaborării între părinți. Aceste intervenții pot contribui la reducerea anxietății copilului și la îmbunătățirea securității emoționale, având astfel un impact pozitiv asupra dezvoltării sale psihologice.

Prin examinarea relațiilor complexe dintre variabilele analizate, cercetarea noastră oferă perspective noi atât teoretice, cât și practice pentru studiile viitoare și pentru dezvoltarea abordărilor în domeniul psihologiei familiale. Aceste rezultate subliniază importanța coparentalității în menținerea sănătății emoționale a copiilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Cummings, E.M., Davies, P.T. Marital conflict and children: An emotional security perspective. Guilford Press. 2010. 320 p.
2. Majdandžić, M. et. al. Bidirectional Associations Between Coparenting Relations and Family Member Anxiety: A Review and Conceptual Model. In: Clinical Child and Family Psychology Review, 15(1), 2011, 28-42, doi:10.1007/s10567-011-0103-6
3. Brock, R.L., & Kochanska, G. Interparental conflict, children's security with parents, and long-term risk of internalizing problems: A longitudinal study from ages 2 to 10. In: Development and Psychopathology, 28(1), 2015, 45-54, <https://doi.org/10.1017/S0954579415000279>
4. Davies, P.T., Cummings, E.M. Marital conflict and child adjustment: An emotional security hypothesis. Psychological Bulletin, 116(3), 1994, 387-411.
5. Davies, P.T., Cummings, E.M. Interparental discord, family process, and developmental psychopathology. In: D. Cicchetti & D. J. Cohen (Eds.), Developmental psycho-

pathology: Risk, disorder, and adaptation (Vol. 3). Wiley. 2006, 86-128.

6. Belsky, J., et. al. Coparenting, parenting, and early emotional development. *New Directions for Child and Adolescent Development*, (74), 1996, 45-55, doi: 10.1002/cd.23219967405

7. Buehler, C., et al. Interparental conflict styles and youth problem behaviors: A two-sample replication study. In: *Journal of Marriage & Family*, 60(1), 1998, 119-132.

8. McHale, J.P., Rasmussen, J.L. Coparental and family group-level dynamics during infancy: Early family precursors of child and family functioning during preschool. *Development and Psychopathology*, 10(1), 1998, 39-59, doi: 10.1017/s0954579498001527

9. Heinrichs, N., et. al. The link between child emotional and behavioral problems and couple functioning. *Family Science*, 1(3-4), 2010, 152-172, doi: 10.1080/19424620.2010.569366

10. Teubert, D., Pinquart, M. The Association Between Coparenting and Child Adjustment: A Meta-Analysis. *Parenting*, 10(4), 2010, 286-307, doi: 10.1080/15295192.2010.49204

11. Bögels, S.M., Brechman-Toussaint, M.L. Family issues in child anxiety: Attachment, family functioning,

parental rearing and beliefs. *Clinical Psychology Review*, 26 (7), 2006, 834-856, doi: 10.1016/j.cpr.2005.08.001

12. Bögels, S.M., et. al. Parental rearing as a function of parent's own, partner's, and child's anxiety status: Fathers make the difference. *Cognition and Emotion*, 22(3). 2008, 522-538, doi: 10.1080/02699930801886706

13. McConnell, M., et Kerig, P. Assessing coparenting in families of school-age children: Validation of the Coparenting and Family Rating System. In: *Canadian Journal of Behavioural Science / Revue canadienne des sciences du comportement*, 34(1), 2002, 44-58, <https://doi.org/10.1037/h0087154>

14. March, J.S. MASC: Multidimensional Anxiety Scale for Children = Scala Multidimensională de Anxietate pentru Copii; coord.: Cristian Sirbu. Cluj-Napoca: Sinapsis, 2010. 136 p.

15. Davies PT, Forman EM, Rasi JA, Stevens KI. Assessing children's emotional security in the interparental relationship: the Security in the Interparental Subsystem Scales. *Child Dev.* Mar-Apr;73(2):544-62.2002, 68-76, doi: 10.1111/1467-8624.00423

16. Feinberg, M. E. The internal structure and ecological context of coparenting: A framework for research and intervention. *Parenting: Science and Practice*, 3, 2003, 95-131.

Vasile Grama. *Reverie*, 2019, ulei, pânză, 80 × 80 cm.